

ת"פ 18712/12/16 - מדינת ישראל נגד ברק מימון

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 18712-12-16 ישראל נ' שבייב ואח'

בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם

2. ברק מימון באמצעות ב"כ עו"ד טלי קסלסי

החלטה בעניין נאשם 2

כללי

1. בפני בקשת המאשימה לחילוט רשת הדייג אשר נתפסה במסגרת תיק זה, וזאת לאור הרשעת הנאשם, בהתאם להודאתו ביום 22/02/18, בביצוע עבירת פגיעה בשמורת טבע, עבירה לפי **תקנה 2 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), תשל"ט - 1979** (להלן: "**תקנות שמורות הטבע**"), עבירת הכנסת חומר זר, עבירה לפי **סעיף 4(ב) לתקנות שמורות הטבע** ולפי **סעיף 57(ב) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998** (להלן: "**חוק הגנים הלאומיים**"), עבירת איסור הוצאת בעלי חיים, עבירה לפי **תקנה 6 לתקנות שמורות הטבע ולפי סעיף 57(ב) לחוק הגנים הלאומיים, ועבירת ציות להוראות הרשות, עבירה לפי תקנה 15 לתקנות שמורות הטבע ולפי סעיף 57(ב) לחוק הגנים הלאומיים**.

2. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 19/04/16 בשעת בוקר, בשמורת הטבע ים אבטח, עסקו הנאשם ואחרים בדיג באמצעות רשת.

בנסיבות המתוארות בכתב האישום שטו הנאשם ואחרים בסירה על מנת לבצע את פעולות הדיג, וברשת הדיג שנתפסה על הסירה נמצאו 8 דגים מסוג כחלון ים תיכוני, 12 דגים מסוג סיכן משיש, 3 דגים מסוג שישן משורטט, ודג סרגוס - כל אלה במשקל כולל של 2.5 קילוגרמים.

3. בגזר הדין אשר ניתן ביום 26/04/18 בעניינו של נאשם זה, לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים ושקלתי כלל השיקולים בהתאם ל**תיקון 113 לחוק העונשין התשל"ז - 1977**, הטלתי על הנאשם ענישה ברף הנמוך של המתחם, בדמות קנס בסך 4,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו וחתימה על התחייבות בסך 7,000 ₪.

ב"כ הנאשם דאז ציינה באותו מועד כי מאחר וטרם הסתיימו ההליכים בעניינו של האחר באותו שלב, לא ניתן להורות על החזרת המוצג, וביקשה להבהיר כי אין הסכמה לחילוט או השמדה של המוצג וכי הנאשם הוא הבעלים של הרשת.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה ביסס עתירתו על **סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש]**, **התשכ"ט - 1969** (להלן: "**הפקודה**"), ועל **סעיף 12(א) לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו - 1955** (להלן: "**החוק להגנת חיית הבר**").

לטענת ב"כ המאשימה, מאחר ואין מחלוקת כי רשת הציד אשר נתפסה שימשה לביצוע העבירה בה הורשע הנאשם והאחר - יש להורות על חילוט.

כמו כן, ב"כ המאשימה ציין כי עניינו של האחר הסתיים, וכי זה לא התנגד לחילוט והשמדת רשת הדייג.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה שעסקה בחילוט כלי נשק ששימש לציד לתמיכה בעתירתו, וטען כי ממנה עולה שחילוט כלי ששימש לביצוע עבירה לא מונע מהעברין לרכוש כלי חלופי, אולם הוא בעל משמעות חינוכית - וכך יש להורות אף במקרה זה.

5. ב"כ הנאשם התנגדה לבקשה וטענה כי **סעיף 12(א) לחוק להגנת חיית בר** איננו רלוונטי במקרה זה, אלא **סעיף 39(א) לפקודה** בלבד, וזאת לאור העבירות בהן הורשע הנאשם.

לטענת ב"כ הנאשם, מאחר והנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי, אב לילד אשר ממתין ללידת בנו השני, עוסק מורשה בתחום הדיג ומדובר ברשת שמשמשת אותו לצורך פרנסתו החוקית, ובשים לב לשוויה הרב - כ-10,000 ₪ - על אף שבית המשפט רשאי להורות על חילוט הרשת, החלטה שכזו תהווה פגיעה לא מידתית בנאשם.

עוד טענה כי תכלית **סעיף 39(א) לפקודה**, מניעת ביצוע עבירות דומות בעתיד באמצעות אותו חפץ וקבלת שכר עבירה בדמות החפץ, ניתנת להגשמה בהטלת ענישה צופה פני עתיד, כפי שעשה מותב זה בהטילו על הנאשם התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

כמו כן, ב"כ הנאשם טענה כי מאחר ובית המשפט קבע שהקנס הראוי במקרה זה הוא 4,000 ₪, אותו הנאשם שילם במלואו, ובשים לב לשווי הרשת, חילוט הרשת מהווה חריגה ממתחם הענישה בעבירות מהסוג אשר עליהן נותן הנאשם את הדין, וכי איננה מידתית. זאת בייחוד בתקופה זו בה הנאשם, כמו אזרחים רבים אחרים, מצוי בפני אתגר כלכלי.

עוד טענה כי מאחר והחילוט הוא חלק מהעונש ויש לבחון אותו ביחס ליתר רכיבי הענישה ולערך איזון ביניהם - ראוי היה

לדון בעניין זה במועד מתן גזר הדין.

ב"כ הנאשם הוסיפה וטענה כי בניגוד לאשר נטען על ידי ב"כ המאשימה, האחר לא הסכים לחילוט רשת הדיג.

ב"כ הנאשם הפנתה לחקיקה ופסיקה כתמיכה לטיעוניה, וכן הגישה מסמך מטעם רשות המיסים המעיד כי לנאשם אישור לעסוק בדיג במי ים.

המסגרת הנורמטיבית

6. סעיף 39(א) לפקודה קובע כי: "על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ...".

מסעיף זה נלמד כי בית המשפט רשאי, אולם לא חייב, לצוות על חילוט חפץ ששימש לביצוע העבירה, וזאת בנוסף לכל עונש שיטיל.

7. ברע"פ 1161/04 חאג' יחיא נגד מדינת ישראל (21/04/05) (להלן: "רע"פ חאג' יחיא") הודגש כי חילוט איננו מהווה עונש נוסף אלא ציווי הנלווה לעונש שהוטל על העבריין, וכי הוא נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, וכן כי מטרת הציווי היא "להרחיק את העבריין מן העבירה על ידי הוצאתם של כלי המשחית ששמשו למעשה העבירה מידיו".

בית המשפט אף הוסיף כי על אף שאין בחילוט כדי למנוע רכישת כלי משחית חלופי על ידי הנאשם, מלבד ההוצאה הכספית הנדרשת, יש לחילוט משמעות חינוכית.

עוד יודגש כי קביעה זו התייחסה לכל חילוט ולא דווקא לחילוט לפי סעיף 12(א) לחוק להגנת חייט בר כפי שהתבקש באותו מקרה, וההיגיון שבבסיסו הובהר אף מפסיקה קודמת הרלוונטית לעבירות סמים ולעבירות הימורים.

8. סעיף 39(ג) לפקודה קובע כי: "צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע".

9. בע"פ (מחוזי ב"ש) 37875-11-19 סלאמה ואח' נגד רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע (11/06/20), אשר ניתן אך לאחרונה נקבע כי:

"לחילוט כמה תכליות, לעיתים נועד החילוט לנטילה ושלילה של רווח או הטבה שהתקבלה כתוצאה ממעשה העבירה, ויש בו נטילת "בלעו של הגזלן", ולעיתים לחילוט היבט עונשי ומיועד הוא לפגיעה עונשית במעורבים בעשיה הפלילית...

כאמור לחילוט היבט עונשי והיבט חינוכי, ומכאן כי לעשיית שימוש בסמכות החילוט יש משמעות הרתעית...

זאת ועוד, ההחלטה על חילוט קשורה גם לזיקה בין החפץ לבין העבירה ולשאלה באיזו מידה שימש החפץ באופן מהותי לביצוע העבירה. ר' לעניין זה ע"פ 4148/92 חוסין מועד נ' מ"י [פורסם בנבו] (22.9.1994) בו נקבע: "אמת המידה היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה..."

כמו כן, בע"פ זה נקבע כי: "הצורך בשמירה על הערך המוגן אשר ביסוד העבירות אותן עבר המערער 1 מחזק את הצורך בשימוש בסמכות להורות על חילוט ... יש לעשות שימוש בכל האמצעים שנקבעו בחוק לשמירה על ערכים מוגנים אלו. החילוט הינו כלי חשוב להגנה זו".

מהמפורט עולה כי לחילוט היבט עונשי, חינוכי והרתעתי, ומשמדובר בחפץ אשר זיקתו לביצוע העבירה רבה - גובר הצורך בחילוט, וזאת על מנת להגן על הערכים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, וכי הימנעות מחילוט כלי ששימש לביצוע עבירה, צריכה להיות שמורה למקרים חריגים.

10. בע"פ (חי') 14373-02-11 רשות הטבע והגנים הלאומיים נגד כנעני (28/04/11) נקבע כי "ככלל ניתן לומר שבהעדר נסיבות חריגות, כאשר נעשה שימוש בכלי ציד שלא כחוק, ... , ראוי לחלטו". כך גם נקבע בעפ"א (נצרת) 162/08 סלמאן נגד רשות שמורת הטבע והגנים (17/06/08).

עם זאת, בע"פ 54442-09-19 חביש נגד מדינת ישראל (06/05/20) אשר ניתן לאחרונה, נקבע לעניין חילוט נשק אשר שימש לביצוע עבירת ציד כי על אף שהחילוט מסייע להרתעה והשגת הרתעה היא מטרה ראויה וחשובה, "בענישת עבירות פליליות רגילות ואפילו בחמורות שבהן, ההרתעה היא רק אחד ממכלול שיקולי הענישה, ובסופו של דבר על התוצאה העונשית בכללה לעמוד בהלימה ראויה לחומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ולמידת אשמו של הנאשם..."

בע"פ זה, קבע בית המשפט כי עיון בפסיקה שהוצגה לפניו העלה "שבכל המקרים החילוט נקבע על רקע מעשה עבירה שהיה בו מימד מסוים של חומרה מעבר למידה הבסיסית של החומרה הנעוצה בביצוע מעשה עבירה יחיד, או כאשר לנאשם היה עבר פלילי קודם באותו תחום", משכך, בשים לב להיות הנאשם בעל רישיון ציד כחוק במשך זמן רב, בהיעדר עבר פלילי, בשים לב לעובדה כי מדובר היה באירוע חד פעמי, ובנאשם שהוטל עליו קנס והתחייבות לא מבוטלים - קבע בית המשפט כי "במקרה זה ניתן להימנע מחילוט רובה הציד של המערער, תוך תקווה שהמערער למד את לקחו ויהיה זה לו תמרור אזהרה בזה לבל ישוב ויחטא בעבירה דומה".

מן הכלל אל הפרט

11. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובת הנאשם, ובחנתי הבקשה אל מול סעיף החוק הרלוונטי והפסיקה, שוכנעתי כי יש לדחות בקשת ב"כ המאשימה.

12. כאמור לעיל, מאחר ומעובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם עלה כי הרשת אשר נתפסה שימשה לביצוע העבירה - ברי כי לפי **סעיף 39(א) לפקודה**, לבית המשפט סמכות להורות על חילוט.

13. מהחקיקה אשר פורטה לעיל, בשים לב להוראת **סעיף 39(ג) לפקודה**, ברי כי יש לבית המשפט סמכות לדון בבקשה גם לאחר מתן גזר הדין.

נכון הוא הדבר כי רצוי לבחון בקשה לחילוט במועד גזר הדין על מנת שמלוא השיקולים ישקלו כבר במעמד זה, אך במקרה זה בו עניינו של אחר טרם הסתיים והמוצג נדרש לצורך ניהול ההליך בעניינו של האחר, אין מנוס אלא מלתת החלטה הקשורה למוצג רק עתה.

עם זאת, ברי כי מותב זה, אשר גזר עונשו של הנאשם, רואה לנגד עיניו אף את השיקולים אשר עמדו בבסיס גזר הדין אשר ניתן לבסוף בעניינו של נאשם זה, ויודע לשקול כלל השיקולים הרלוונטיים אף להכרעה בסוגיית החילוט כמפורט לעיל.

14. באשר לטענות ב"כ הנאשם לפיה החילוט הוא חלק מהעונש אשר מוטל על הנאשם - כמפורט לעיל **ברע"פ חאג' יחיא** הודגש כי החילוט איננו מהווה עונש נוסף אלא הוא ציווי הנלווה לעונש שהוטל על העבריין, אשר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט.

15. כמו כן, באשר לטענות ב"כ הנאשם בעניין עמדתו של האחר בנושא החילוט - תשומת לב ב"כ הנאשם כי לאחר מתן גזר הדין בעניינו הצהיר האחר ש: **"אין לי טענות לגבי המוצגים שאינם שייכים"**, וזאת כפי שעולה מפרוטוקול הדיון מיום 10/05/20 במסגרת **ת"פ 18725-12-16** אשר ב"כ הנאשם לתגובתה.

16. מהפסיקה אשר פורטה לעיל עולה כי חילוט החפץ אשר שימש לביצוע עבירה, הרשת, הוא כלי מקובל וראוי ומהווה סנקציה מרתיעה, עונשית וחינוכית, וכי החילוט מסייע בהגנה על הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירות עליהן נותן הנאשם את הדין.

עם זאת, **מע"פ 54442-09-19 חביש נגד מדינת ישראל (06/05/20)** המפורט לעיל ניתן ללמוד, בדרך של קל וחומר מאחר ושם היה מדובר בחילוט נשק ששימש לציד, כי בנסיבות מסוימות ניתן להימנע מחילוט החפץ ששימש לביצוע העבירה. וכך שוכנעתי כי יש להורות במקרה זה כאמור.

17. במקרה המונח לפניי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, צעיר, אב לילד וממתין ללידת בנו השני, אשר לו רישיון לעסוק בדיג. הרשת אשר מבוקש לחלטה משמשת לפרנסתו כחוק של הנאשם, כפי שעולה מהמסמך המצורף מטעם רשות המיסים, ובצוק העיתים בו מצוי הנאשם, כמו רבים אחרים בעת הזו, ברי כי הטלת סנקציה בדמות חלוט הרשת אשר נטען ששוויה כ-10,000 ₪ - תהווה פגיעה קשה ביותר במשפחתו של הנאשם. כמו כן, במקרה זה מדובר באירוע דיג יחיד בלבד.

מכל המפורט שוכנעתי כי חילוט הרשת תפגע בנאשם בצורה לא מידתית, ושוכנעתי כי ניתן להסתפק בעונשים אשר הוטלו על הנאשם במסגרת גזר הדין אשר כוללים קנס - אשר הנאשם כבר שילם במלואו, והתחייבות בסכום לא מבוטל.

18. משכך, אני מקבלת טענת ב"כ הנאשם לפיה במקרה זה יש להימנע מחילוט הרשת, וזאת בשל נסיבות ביצוע העבירה, נסיבותיו האישיות של מבצע העבירה, ובשל העונש אשר הוטל עליו במסגרת גזר הדין.

19. סוף דבר, אני דוחה בקשת ב"כ המאשימה לחילוט הרשת אשר נתפסה במסגרת תיק זה.

20. מזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, 24 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.